

Lục Tỉnh Tân Văn

Đ. M. NGUYỄN-V. CỬA

AMBIENTATION
ET REDACTION:
N. H. H. 133-135 (1st 1254)

GIÁ BÀN:
Năm-lý, Trung-lý và Cao-mao
Một năm 6 \$ 00
Sáu tháng 3 \$ 50
Ba tháng 2 \$ 00

Mua báo thì kể từ ngày
mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng
mã phải trả tiền trước.

六省新聞

MỠI TUẦN LẺ RA RA KỶ:
NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU

Mỗi số bán lẻ 0 \$ 04

TELEPHONE N° 475 Adresse téligr.: LUCIENNE-SAIGON

GIÁ BÀN:
Năm-lý, Cao-mao và Trung-lý
Một năm 7 \$ 00
Sáu tháng 4 \$ 00
Ba tháng 2 \$ 25

On s'abonne sans frais dans
tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser:
à SAIGON: Aux bureaux du Journal.
à HANOI: Aux bureaux du Trung-
Bắc-Tân-Văn.

On traite à forfait pour les
contrats de longue durée. Les
prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. - Huệ-kì Nhựt-bôn.
2. - Trung Pháp nhứt gia.
3. - Vụ gia tài thủy gia.
4. - Quái sự.
5. - Đề xê kéo bỏ xe kiến ường.
6. - Bản thuốc tây.
7. - Tự do diên dân.
8. - Thế thao.
9. - Lời cảm ơn.
10. - Đám tang M. Cang.
11. - Hướng truyền.
12. - Văn-nghĩ.
13. - Thông báo.
14. - Oan kia theo mĩ.

HUÊ-KÌ NHỰT-BÔN

Nghe lầm đồn lờ,
Có chi đến nổi động binh

Từ một tháng nay, các báo Nam-kỳ nhiều hiệu đã luận đàm về sự bất hòa của hai nước Huệ-kì và Nhựt-Bôn; có hiệu báo lại dân nghị quyết, đầu thế nào hai nước cũng giao binh. Bởi có mối có tiếng đồn, nghe ít x t ra nhiều, theo dết lầm đều, làm cho lòng người mào động; như là người Anam ở xa chốn thị-thành, bị là bất lương hay đều-hâm dọa, lại càng ay-ngại hơn hết.

Nếu từ ấy đến nay chẳng luận đến đâu, là bởi thế chẳng phải nào trông mong mà thấy tai nghe những việc bạo tàn làm hại sanh linh phải chịu phơi xương đỏ máu và tội cũng chẳng đề ý tưởng cho - chẳng những Huệ-kì Nhựt-Bôn mà thôi - nước nào với quốc cái trường thì thuyết kịch liệt mới tan rồi kia, không ngậm-người ngậm-ngậm, mà mong đem giọt máu hồng rửa bợn trả hận, nếu nước ấy chẳng phải là nước khai huyết người; huống Huệ-kì là một nước, khi tàn giặc Âu-Châu đã nài xin Hec-trương lập cho đảng Vạn-quốc liên-minh ngộ hầu tránh xa việc rút vô đao, làm cật ngựa; lẽ nào nay lại nhân tâm đem sanh-linh đồ sống Vô-Định. May thay, chỗ nghĩ của tôi chẳng lầm, thật chẳng lầm; Huệ-kì với Nhựt-Bôn đã thuận giao, sự bất hòa có mưu giải nổi.

Văn biết hai nước, từ năm 1892 đã ngó chừng nhau, hiềm nghi nhau, tiếp hạn nhau, cho đến năm 1914, bị giặc Âu-Châu ngăn-ngạn phải bỏ dẹp tư hiềm một lúc mà lo việc chung, rồi giặc cũng gươm nhau như cũ. Chẳng phải một sự hiềm có đó thôi, nhiều đều bất bình khác chấp-chồng thêm nữa. Như cuộc nói-loạn Đại-loan, Nhựt-Bôn nghĩ tại Huệ-kì mưu hại, làm cho Huệ-kì giận dỗi hết sức. Huệ-kì lập luật cấm quyền tự-do của dân Nhựt-Bôn qua lập nghiệp trong xứ Californie.

- 1° - Không đảng đồng đảng đồng quỳên với dân Huệ-kì;
- 2° - Không đảng hành thương;
- 3° - Không đảng mua sắm diên

địa trong xứ ấy.

Nhựt-Bôn bất bình, song, xét vì sự yếu phần cói, chẳng dám cương cãi chi cho sanh đều sanh chuyện, chỉ theo nài xin Huệ-kì chớ lại cho dân mình nỡ thôi. Mà cũng chẳng xin cho dân mình đồng quyền với dân Huệ-kì, duy xin cho đảng hành thương lập nghiệp trong xứ Californie như các xứ khác. Huệ-kì chẳng cho, quyết chẳng cho, song Nhựt-Bôn cũng không ngã lòng, cứ thế kiếm thế này hết sức tới thế kia, nài xin cho đảng.

Việc chưa biết sẽ ra đến thế nào, nghĩa là việc còn dang tính, Nhựt-bôn thấy Huệ-kì tạo thêm chiến-thuyền rất nhiều, sanh nghi, hóa sợ lo đề phòng; nghĩa là cũng tạo thêm chiến-thuyền như Huệ-kì vậy. Ngoài việc tạo chiến-thuyền là có chi cho Huệ-kì thấy Nhựt-bôn ngoài mặt thì muốn bình An, trong lòng mong kinh địch. Nhựt-bôn còn lập hòa-uớc với Hồng-mao là khác - cho hay hòa-uớc ấy chẳng phải giao tương tiếp con chính-biến, mà ai biết cho - làm cho Huệ-kì đứng mày trợn mắt, sai chiến-thuyền qua ngư Thái-binh-duơng. Mấy chiếc tàu ghé lại Saigon ngày trước mà báo cáo đã nói đó, làm cho tiếng đồn thêm no nước, lại thêm sự việc xảy ra tại Đông-tan-tỉnh (Vladivostok) là một tên lính gát của Nhựt-bôn thích từ ông Landson là quan Huệ-kì, làm cho số nghi về việc tranh phương, càng lây lừng, càng mơn meo, đời ra số quyết. Mà nao thấy chi dân! Giặc-giã chi đâu! Cái trường thiết-huyết trọn bốn năm dư làm cho cả toàn cầu về muối thỏ đã không kịp, mới qua rồi thì còn ai không vu đến đều hòa an bốn bề đảng bỏ lúc nhọc nhằn, đau đớn? Thật ai cũng muốn an nước nào cũng muốn an, há để ra đến đời.

Cớ ấy nên tuy việc xem thì trọng, mà thuận tình nhau thì chẳng khó gì; về việc Nhựt hòa với Anh, thì Nhựt-bôn trả lời với Huệ-kì, chẳng phải mong đương cự; còn về vụ

biến tại Đông-tan-tỉnh thì Nhựt chịu lỗi với Huệ; thói nhứt bộ tự nhiên khoeo, lẽ đời hằng có. Bấy giờ đây sự bất bình hai nước đã người, mà xem ý lại thuận nhau, nên sự hai nước đảng lo lập nên hòa-uớc.

Theo một hiệu báo ngoại-quốc, hòa-uớc của hai nước Nhựt-Huê, sẽ có giao về điều Huệ-kì ngăn cấm dân Nhựt-bôn. Họ vì Huệ-kì ngăn cấm, một đảng mơn, nên Nhựt-bôn xin luật cấm tiếng ấy để làm luật cấm chung dân ngoại-quốc, đảng Nhựt-bôn lo lập luật cấm dân mình sang ở Californie.

Huê-kì bằng lòng để làm luật cấm chung, đợi cho Nhựt-bôn lập luật cấm dân mình đi-cư đất Californie và đợi hòa ước Nhựt-Huê lập ra minh bạch.

Tóm lại, Nhựt-Huê, tuy chưa phê hòa-uớc mà đã gọi thuận giao; đương ấy tiếng thiên-hạ đồn vang, làm cho nao động lòng người, rồi lại là tiếng hư không, Thái-binh-duơng sống êm vi gió lặng.

L. H. M.

Trung Pháp nhứt gia

Khâm-sai Boppe viếng Văn-nam
Bài diễn thuyết của Chánh-phủ Văn-nam (Tàu), đọc lúc trên tiệc đãi ông Boppe, cũng phu nhon, khâm sai đại-thần Bắc kinh (Ministre de France Pékin).

Ông này khi bên Mâu-quốc mới qua, cách vài tháng nay có ghé Saigon, đi ngoài mấy tuần lễ, rồi mới trực chi qua Bắc-kinh lãnh việc. Bởi vậy nên, một vị đại thần thay mặt cho Mâu quốc qua Tàu ai cũng biết khi ngài đi vắng tỉnh Văn-nam thì quan Tàu bày lễ, tiếp rước đãi đằng trọng hậu lắm. Đến khi ra về, còn cho 2 vị quan võ và một vị Thông phong đưa cho khỏi giới hạn Tàu.

Bài diễn thuyết khi dự tiệc, ông tề-tướng Tang-ki-yao (maréchal) đọc như vậy:

Bầu ngài, thưa các ông các bà, Chính-tin Văn nam này về ở phía Tây nam của Tàu là một tỉnh có nhiều không gần-gũi được với tỉnh này. Dầu vậy mà ngài thừa lúc ghé thăm quê quán, tôi lấy làm hân-hỉ quá mà ông tề-tướng Liễu, ông tề-tướng-soái Tchou và hội này về quê của bốn tỉnh cũ, về quê của dân hạnh được một dịp mà rưng-rãi và chúng tôi xin cảm ơn, hết thảy các quan đại-thần ngoại bang, vì lòng sốt sắng mà đến dự tiệc với chúng tôi đây. Xin chur qui vi dụng cho tôi vài lời.

Cái danh dự công pháp của ông Boppe đây có lẽ chúng ta đã đoán biết lâu rồi lúc kỳ trước ngài mới qua Tàu thì giặc Đức những còn, mà lúc ấy Tàu đương có hạ chiến thư với

giặc, thì lúc đó ngài kiệt lực tận tâm mà lo về cái ích lợi chung cho mỗi nước, chúng ta làm sao mà dân quen ơn ấy.

Nước Tàu là một nước Dân-quốc mới sanh, cho nên việc sửa sang chánh trị còn lại thời lằm, chưa thành quả được. Giặc nhà, có hoai. Tàu nhờ cái sức lao thành của ngài chỉ bảo mà điều đình các việc theo công pháp của Tàu, thường hay ra thái bình, miễn đồng tâm, đều chí để đến đâu Tàu cũng chẳng phiền.

Như sự xáo xáo đương niên bấy giờ đó, nó tại nhiều mối quố Tai phe vô biên mấy lĩnh trên hương Bắc của Tàu họ muốn cái luật chống cái mục-dích cáo cả của Tàu. Bởi đó nên, xứ Văn-Nam, tuy là có độc x-xuôi khó khăn mào lòng, đã mười năm nay, cũng theo mà chống cự với họ cho được, là vậy; và cái ý kiến, cái luật-lệ của Chánh-phủ Tàu. Tôi tưởng khi quan Khâm-sai ngài cũng đã đoán rõ hết.

Theo ý kiến của tôi thì tôi tưởng cái ý kiến của họ, bọn Toukiun và bọn vô-biên, muốn làm cho hư cho hại Tàu, như là lộn-xáo hết thảy trong dân tình, vì đó mà tôi mới quyết định bỏ hết những quỳên-phạm Toukiun và bãi hết binh của họ.

Kể từ ngày mà giặc Đức hết rồi, thì ai ai lại không lo về sự thái-bình cho dân. Bởi vậy nên tôi thường va sự sanh-hòa cho nhon-dân. Văn-Nam đã làm gương trước hết, cho bọn vô-biên họ biết lối của họ, cho nên đã rừ ren các tỉnh khác phải tiếp lại với Văn-Nam đảng mà lo sự thái-bình cho trường-cửu là đều rất cần ích. dân Tàu ai ai cũng một ý kiến đó mà thôi, - chúng tôi, sẽ được may mắn nhiều, nếu như quan Khâm sai, ngài và các báo-chương ngoại bang, mà cáo-báo hiệp-y với chúng ta, trong cái ý kiến này.

Đại-Pháp là Dân-quốc đầu hết, thì nên làm gương cho chúng ta những việc văn-minh, chánh-trị và việc bác-học. - Đông-Pháp giáp ranh với chúng ta ở miền Nam này, thì sự tương-mai, sự hiệp giúp ta có thể lợi nhiều, mà sự đoàn-thề liên-lạc càng ngày càng thân ái mà sự hòa-hai với nhau đời đời. Tôi lấy làm mừng lắm, mà quan Khâm-sai, cũng vì lợi cái hội này, mà thêm cái sự liên-huần lại cho nhon-dân-khí hai nước Pháp-Trung hơn nữa và Văn-Nam Đông-Pháp, chớ như Văn-Nam ta thì cứ hết ông theo như vậy hoài cho được nên việc mà tôi.

Tôi có bấy nhiêu lời nói, xin mời các quan đại-thần ngoại bang và chức cho quan Khâm-sai được mạnh giỏi mà lập toan cho thành sự, theo ý tôi đã bày.

Phụng-dịch: N. h. V.

Rượu mạnh hiệu **DEJEAN** đã thơm mà lại ngọt
 làm cho những tay thao rượu thầy đều khen ngợi
 Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

Vụ gia-tài thầy Ti

Theo lời Bền-báo đã thuật những khi và xin Tòa minh oan cho người vô tội. Nếu quả M. Chương với Tê-Kiểm có làm trái phép công vì lòng tham của, thì nên nghiêm phạt để gương, còn như không thì Tòa sẽ minh xử mà tha người vô tội.

Bữa 18 Février Tòa sơ Saigon xử vụ này.

Madame Ti là Võ-thị-Ngọc nhìn quả khi mới có đủ số bạc 11 ngàn chín trăm đồng và khai rằng không có giao tay cho M. Chương số bạc ấy. Bởi có lóa tha bằng M. Chương và Tê-Kiểm, duy còn vụ Madame Ti với M. Louis còn đang nại qua Tòa-hội.

Mừng cho M. Chương và Tê-Kiểm, xây khối tai bay họa gió.

Trước-Giang.

Quái sự

Nghe đồn tại bến tàu Mytho, có một thằng điên già, vô cơ mà thỉnh linh, năm áo quan Đốc-phủ-Trụ mà làm đứ, ai nấy xúm lại cầu, dục giải ra cũng không được, cũng sự phải đánh nó, nó cũng không buồn áo quan Đốc-phủ ra, ý sức mạnh nùm quyết, chẳng ai gỡ nổi, suốt 15 phút đồng hồ, làm vỡ lỗ xóm làng.

Nguyễn thẳng này, tên Chấn ở Tân-hiệp lúc tháng trước, nó là dân làng Tân-hiệp, làng có nạp cho quan, nói nó điên, mà khi bỏ nó vào nhà thương, thì nó làm bộ hết điên, nên thả nó về, ở lại với vợ con nó. Nay nó sáng đẹp lại như vậy, có lẽ trận này, nó phải đi Biên-hòa ở đờng già luôn thể.

Luân như nó, như ngã vô thù, thuốc nay chưa tăng biết ông Đốc mà vì cơ nào nó thỉnh linh gậy như vậy, cũng là khó hiểu; phải như nó có quen biết, thì cho là có chỗ ghét thương, thù oán, nó không biết người, mà sao lại dám dùng sức mạnh tự tình làm như vậy, hay là có ai tìm tẩn mà mượn, dựa không hẳn không tẩn rồi xúi nó làm như vậy chăng?

Nếu như vậy thì, cứ ý ý mình khôn mình tỉnh, mà lường đũa vô tâm vô tẩn, thì tội nghiệp cho thế tử nó lắm!

Đẽ xe kéo bò xe kiên uồng

Xe kéo - xe kéo là xe ở Nhứt-bồn, cũng như xe kiên là xe ở Singapour (Ấu-44) mà sang qua xứ mình thứ mới còn bằng cây rợng người 2 người, bênh sát rổ, một cựa có năm xu mà thôi. Mà khi mới thì Annam ít mở nghề, khách-trà kéo trước hết, sau mới mới thôi, để cho Annam làm đến bây giờ, mà khi chở được 2 người nhiều xa phu, bởi ham tiền quá, làm rặng hết sức; nên có nhiều kẻ chết giữa đờng về nhà không kịp cũng về bệnh kéo xe.

Vì đó mà có sanh ra cái thể-lệ buộc

mỗi xa phu phải có quan thầy chớ, đủ sức mới dựng làm nghề. Mà vì các chủ xe, thầy thêm tủa thêm phí cho xa phu.

Nên không chịu tuân theo thành ra phải bỏ cái thể-lệ ấy, sau mấy ông nghiệp chủ Langsa mới dựng xe cao - người mới người mà thôi; cho đến bây giờ.

Như xe cao su này mà lái - người lái tức về bệnh kéo xe, như khi xưa, còn xe cày, ngồi cái ghế xe kéo này cũng một nghề rất đời, là lý tiện cho lái người, mà bởi nó dễ kiếm tiền, khi nghề khó cho nên nhiều người làm nghề nó rồi, khó mà thợ cho đặng, quên sự trở về sau, hoặc như sanh bệnh như mình số không bình cũng phải sanh bệnh mà mướn sòng lâu cũng không - bị chẳng khác chi nghề bắt bớ, thường, thiên hạ hay cho là nghề thương hay chết yếu.

Sự thế ấy cũng tại nơi mùa làm, nên mình mang, là khi túng cấp quàn người xa để nay quên nên đi rồi làm sao bỏ được.

Khi ở trong đờng trống rỗng, một ngày xai mấy cái thì đủ, nay phải xai láng hai ba cũng đủ, như bỏ nghề, trở lại nghiệp cũ, thì tiền đâu mà xai, nên biết là cái nghề lạ tiện chớ tiện ai thì lấy xe kéo không được, cho nên phải theo hoài.

Đã là một nghề sanh bệnh họa mà lại là một nghề, ai cũng thường chê, không ai mà chăm chế, bài câu là lời nào, cứ hề gặp cơn giận ghét nhứt ai thì lấy xe kéo mà làm nên. Ngồi cho là sự bỏ, không còn chớ chăm chế rồi, cũng lối đã.

Tuy vậy cái nghề xấu xa như vậy, chớ giúp khi ngặt cũng khá, bày luận giữa người xai được hết, nhờ được hết.

Chớ nản xét cho kỹ, hay oán hay ghét xe kéo thì là xe kiên mới phải, là vì từ ngày xe kéo thành hành thì xe kiên lần lần phải hết, thiên-hạ ít sắn xe kiên mới, một trăm cái, còn không đủ 30 cái, nó như sắn xe kéo mà thôi, cũng chẳng khác gì xe Chà mà theo xe Nhứt.

Xe kiên - Từ khi Tân trào qua đây rồi, cách năm bảy năm chi đó thì đã có xe kiên đem qua đây rồi khi đầu hết Chà - và sắn xe danh xe vì vậy mà có cái tên riêng khi nói về xe kiên, thì dùng chữ Malakal mà chỉ xe, sau lần lần mới tới người Tân, rồi lần lần người miền này mới mới họ gọi, rồi nhau khi khởi đầu thì sau nhiều, trong sự nói nên nghề xe kiên khi ấy 200 bạc thì đủ làm, rồi mỗi ngày làm được lợi 3-4 đồng, nghỉ cho là công việc nên hề sắn xe kiên đặng, rồi thì rồi, mà chung nhau mà bỏ cái công việc đó, hoặc như chống đánh xe, vợ coi phải làm từ ngựa v. v. .

Khi chưa có xe kéo thì xe kiên này thanh hành lắm. Bất cứ ai mà gần, người ta đều dùng một người lái cũng không ngại, mà hôm nay người công vô sang, chớ chuyên vật gì cũng được, miễn là cái gì phải chằng, vừa ý hai đặng thì thôi. Thế giá như Saigon ít Học-môn hay là Govap, chớ theo cái lui cái má, hay là cái tù cái ghế mấy năm đây xe thì thôi, đã chớ người lái còn chớ đó nữa.

Nay vì, trước khi là ngày đã mướn bỏ hết xe kiên, là vì nhiều xe kéo, theo thông hành lại thêm nữa, làm cho máy chù xe ngắn ngợ; tính không có đắc chi

lắm mà phải xai thêm, chỉ bằng kiếm nghề khác khá hơn, rồi nhau mướn bỏ hết thiết cũng nên uồng cho xử số làm, từ rầy như có ai muốn dùng như dùng xe kiên, thì làm sao? Không lẽ, kêu xe tay chớ rồi, người ta lên ngồi theo xe tay, đầu như vậy được nữa, cái tiền tiền thường phải tốn nhiều.

Bỏ xe kiên thì uồng cho xử số nhiều, mướn hay - thì cho đủ vợ chồng con cháu - cũng phải bỏ cho nhiều tiền hơn mới có xử - nào còn xe kiên đầu mà đặng thì đủ 2 vợ chồng 3 đứa nhỏ và 2 cái thú hoặc thêm vài cái ghè bầy chi đó, tiab có phải dùng làm, sao cho ít tốn, mà lại mau đặng chớ, ước chừng 10 kilon.

Như có xe kiên một cái thì đủ rồi, mà tởn, 3 quan hoặc 4 quan cũng vừa chớ như bây giờ, trừ xe kiên phải dùng cách nào, mà cho tiền sự cũng như vậy?

Không lẽ với một cái sòng mã, hay là bốn cái xe kéo và một cái xe tay nữa, như vậy thì sự phí phải bằng này lần nhiều hơn một cái xe kiên. Xai nhỏ thành xai lớn, phải là sự hại cho chúng thì không. Như là trong khi này, đã xai mỗi mướn, mà người buôn bán đã rừ nhau mà chống giá là một sự rầy hại cho người mua rồi.

Nay sau, bỏ xe rế, xai xe mắc nữa, cha chả là lại cho những người thường khi bay đờng.

Nhế xe kéo, là thì bỏ mới phải, đã xấu bỏ cho xa phu mà lại bắt tiền đặng cho bằng xe kiên, chớ nên xe kiên, xai đầu là quen rồi thì không có đủ ứng phải sắn thêm mới phải, nay nếu bỏ thì nên bỏ quá, cho Thành phố Saigon mà cũng cho ai ai thấy chẳng khác chi như lãnh đẽ mà tâm bõ.

N. h. V.

Bán thuốc táy

Ngày 28 Février 1921, 7 giờ rưỡi mai các quan xã hội phụ-thương Chợ-rá, Cholon đặng kiến các trẻ có đủ tốt nghiệp bán thuốc táy (Dépot de Pharmacie) và y tá và các lời nghị ngày 18 Avril 1920.

Các trẻ thì phải đặng 1 nửa 25 tuổi, có tách hành cho tốt và phải là người bảo hộ, Phansa mới cho vào trường thi. Đơn xin thì, đầu chý ngày 25 Février 1921 mà thôi, tại Bộ đờng nhứt, chỉ phải Chánh-phủ Nam-b.

Lời rao đầu giá

Ngày 10 Mars 1921, 10 giờ ban mai, tại xã Công-chánh phòng văn đờng Ingénieur en chef tại Saigon, sẽ có cuộc cho đầu giá, chịu lãnh làm mướn các công đái 400 thước có chi/có ngành bằng với gạch, Tiền thế chun tam 400g. Tiền thế chun thiệt 6400 f. Mướn rõ giấy giao ước thì đến tại Công-chánh - Division des Travaux du Port.

Trường nào ăn uống ki- NGUYỄN-
 lương hơn. XICH-
 Trường nào thầy dạy siêng
 cần hơn. HỒNG.
 Trường nào bố hoặc học
 học nhiều hơn. HỌC-
 Trường nào nghĩ ít mà
 học nhiều hơn. ĐƯƠNG.
 Trường nào không cho
 học trò ra về nhà ngủ
 (tứ như chấp học thì
 phải vào trường luôn)
 là.
 Trường nào không cho
 học trò ra về nhà ngủ
 (tứ như chấp học thì
 phải vào trường luôn)
 là.
 Những lớp tiền đã lập lại từ Sep-
 tembre 1920. Vậy kể từ đầu năm
 1921, trường có những lớp đối với
 lớp năm đầu, năm thứ nhì và thứ ba
 trong nước, và hàng học thì
 đàng bằng nhau thì bằng-cấp-tốt-nghiệp.

Trường nào là bất trạng NGUYỄN-
 trị toàn trong các giáo
 nghiệp thì là chẳng
 khác về học đờng
 ấy là. XICH-
 Trường nào có thầy dạy
 luôn nghĩ giữ gìn hết na
 cớ, rồi nước nhà cao trẻ
 nhiều thì nhiều hơn. HỒNG.
 Trường nào mỗi tuần chầu
 nhứt có thầy sát sắn
 đờng học trò có đạo đ
 việc linh hồn, sau là
 thế này trong đó, chơn,
 nhứt trước là hơn. HỒNG.

Nhơn tiết Nguyễn-dân trường Ng-
 xich-Hồng bãi nghỉ từ 12 Janvier
 chý 1e Mars 1921 nhơn học.

Sĩ tử xa gần hãy nhơn nghề p
 học cho đờng, nếu trễ sẽ bị mất chỗ.
 Sĩ-tru mới muốn học trường này
 thì từ đây gọi xin để đảnh chỗ trước.

An Tét.... An Tét

Ngày người dân hầu gần từ học
 Phú gia cho đến kẻ bán gia cũng đến
 lớn xôn xê lo mua thứ rượu này người
 thì tiếm kiếm thứ rượu kia mua về dọn
 để hầu tiếp đãi thân bằng cố hữu.
 Vậy xin giới thiệu gửi bà hãy mua thứ
 rượu VÉ SANH RIPOU của lương y
 (Đ) chuyên nghiên cứu et Binaurif da
 của Đ. mà bán cho nên bõ ích, vì
 trong ngày này thì nhứt ai cũng đũa
 rượu này mà uống, mà đi chỗ này lại
 Táo rượu VÉ SANH RIP, mướn
 thơm mà sắn đờng, ngon ngọt, hàng
 đã không say còn thêm khỏe khoắn và
 tinh thần trạng kiện mạnh mẽ bộ phận
 thiên hạ trong lục châu thường dùng và
 có nhiều thư bạn khen là rượu Cũ Lão
 Thành Đờng.

Vậy qui ông gửi bà nên đái khách một
 ly, nhứt nhứt thứ rượu khác giá
 nhứt đờng bạc.

Đệm thuốc Tây hiệu Pháp-
 Hea Pharmacie Franco-Chinoise 190
 Rue des Marins (190 đờng Thủy-binh
 Cholon) và các tiệm ngành trong lục châu
 đều có trữ ở ở xa mướn dùng viết thư
 cho bõu hiệu viết thì gửi đến liền.
 Nên đái khách một ly rượu bõ
 Vé sanh rượu Rip.

HỒI NGƯỜI ANNAM

Chờ nên lên thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xir Algérie là Thuốc-dia Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc điều trái đất ở xứ Algérie mà bắt, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

TỰ DO DIỄN ĐÀN

Tribune libre

Áp chế vô hình và hữu hình

Tôi tuy là một người háo-lưu trong xã-hội, vào có lòng hâm-mộ hào-chương, được nghe những lời chính-dáng của các nhà ngôn-ngữ, từ đây đến nay, thì tôi cũng được chịu ơn bất cứ, nhưng lại tiếc thay, những lời lẽ đáng phục tùng ấy chỉ nhằm thĩa cho phần ít người có chút tâm tư-trưởng và sẵn tâm lòng cảm hóa mà thôi, còn ngoài thì phần nhiều người lại thuộc về phái ma-tiên, phải tự tự, phải tự kỳ; cho nên nhà-nước đã làm cái chức-trách bảo-hộ mà rõ ràng còn đường tiêu-hóa để ủy-thác cho các bậc thượng-lưu nhân lấy trách-nhiệm, chỉ bảo diu đặc lấy dân ta cứ noi theo còn đường chính đáng mà đi. Thế mà dân ta cứ đi quanh đi quẩn đi vẩn đi, đường quang-chang đi cứ đi đi quang đường râm, khiến cho cái ơn giáo-hóa của nhà-nước chỉ công hiệu một chút ít ở những nơi đó-thị như chốn kinh-chí. Còn trừ ra trong đồng ruộng thì vẫn đang bị trôi bèo ở trong vòng cưa phong-khí, mà chịu ép dưới hai cái quyền áp chế vô-hình và hữu-hình.

Vô-hình là thế nào, nghĩa là những điều mà tin của người đời thuộc về đạo đức-đạo luân-đạo như là: bồi-toán, lý-số, đống-bóng, pháp-môn, phủ-thầy, chày tiền, mà bội, văn-văn; độc địa trả cho các quyền áp-chế thế-giới ấy không những nó làm cho hao-tiền-tốn của trong nước, nặng trở thì khôn của dân, mà nó lại làm cho bại hoại phong-hóa nguy-hiểm cả tánh-mạng. Ấy đây, biết bao nhiêu những thói tục mà các bậc thức-già thường cho là vô-bại thì đến thuộc về cái quyền vô-hình chi áp-chế. Còn cái áp-chế hữu-hình là gì, tức ông thần thạ tang cùng con ma hời-lộ với bọn quỷ-làm-bổ-phù-thu, hiệp sức lại mà phá hoại cái nhân-quyền công-lý, chính nhà-nước Bảo-hộ đã gắng sức ra công mà binh-vực cho nhân-loại. Ghê gớm thay cho cái thù-đạo bắt nhân bắt nghĩa của những kẻ chỉ biết tham lợi mà không biết sinh lợi, khiến cho xã-hội phải suy đồi, biết bao nhiêu người mất hẳn cái hạn-phúc mà không được hưởng cái đạo-bàng mà đức-chính của nhà-nước.

Đấy còn là kẻ lực-dó mà thôi, chế thuyết-giá không đủ sức mà chỉ tựa chân lòng kẻ theo những thói ác cần thuộc về hai cái quyền áp-chế đã kể ở trên. Thì các nhà-khảo-cứu về tinh-tinh phong-tục nước ta nói đã nhiều lần.

Chắc các độc-giá cũng chẳng lạ gì, về phần thuyết-giá chi tin một điều là: nhà-nước đã nhận cái chức-rách tối cao tới thượng là Mẫu-quốc hoặc Xứ-quốc của ta, thì có lẽ sao cha mẹ trong thấy đạo con dân, ông thầy trông thấy lũ học-trò, suốt đời chỉ làm những điều hư điều hại đến đại, điều bất, mà cứ mãi ngỡ mặt kẻ. Và chúng nước ta đương công-ngặt cần nghèo nên chi bọn du-thứ du-thực ất nhiều, mà hạng dơ-dang cũng làm.

Thế thì tránh làm sao cho khỏi đáng cái nạn nhân cư vì bất thiện.

Cứ nhân một điều cập-kiên mà thí-nghiệm: như một nhà kia, hai vợ chồng được mấy năm người con, người nào cũng có chí-thú thì nhà ấy dần dần giàu có phong-uu, nhưng cũng không đến nỗi công-tơ-túng-tiền. Còn những nhà năm bảy người, chỉ một hai người lo-liệt-tác-tân còn ba bốn người chỉ ăn co ngủ kỹ, dãi đi lại hoang-dang phóng-túng, thì nhà ấy dần dần nghèo-cần, nay vậy mai, mai họ cũng không sao tránh được cái cảnh túng-tối, mà đã đời thì hay sinh ra, ăn uống, túng tất làm cạn; là sự tự nhiên vậy.

Suy một nhà thì ra một nước, thế mà nước ta bây giờ. cái của bù vào thì ít, cái của của ra rất nhiều, chẳng nói thì ai cũng biết, cái của bù vào ấy chẳng qua đem mà thử thử số sản-tôi-cần để làm thực-an-chức của ta, đem bán ra ngoại-quốc; mà nào có buôn tự góc bán thì ngoại-đực; dầu, thế nào cũng phải một lần qua tay kẻ mồi-giới, thế là phải những cho họ một phần lợi khá to, còn bao nhiêu tiền đem về thì năm phần trong mười phần có tiêu-đực việc gì là việc tiêu-đực, hết tranh lại phá, hết táo lại chế, nào hương nào vàng, nào bạc-đàn, nào ngà-vị cùng các đồ tư-khí, nào các ngoại-hóa bên Tàu bên Nhật cũng mua được hết.

Ấy cái của của ra để làm giàu cho nước khác. Còn chính dân mình thì sơ-xác làm than thảm đến nỗi khất-cái dây đường, đạo-kiếp như gió thổi, cứ đem mục Thời-sự các báo-chương, tuần nào cũng có nhưng phần án-trưng-trị-như-kẻ tội nhân toàn là trộm cắp, cướp bóc, lừa đảo, cũng những việc muời gian rượu lậu; xem như thế thì ta dù biết cái hiện-tình của họ họ lưu-kuân thì là cũng-bách khôn-khôn. Nổi cơn phải thì làm người ai là bằng kinh để phớt-luật, ai mà chẳng muốn tránh những sự nguy-hiểm lợi sơ, mà làm những điều chung dung hèn hạ, nhưng ngại vì rồi ăn cũng chết mà không ăn thì cũng chết, làm cũng tội mà không làm cũng tội, là bởi vì sao, tương tượng giải ra đây xin độc-giá thâm tình cho họ.

Sở là những người mà xưa nay họ chỉ trong vào với cái nghề-lập thành rất thông dụng của nước nhà mà ông cha họ để lại, chẳng may cuộc đời đổi đời, cái nghề của họ phải sống lại, khác, mà họ thì không được phép làm, cho thong thả phải chịu quyền hạn của chế. Nghĩa là chính tay họ làm cho mình bán đi rồi, đến khi cần dùng thì mới lại mua mới phải mắc hơn.

Vậy mà họ bị ngăn trở trên con đường sinh-nhai. Trừ những kẻ biết xoay ra nghề buôn, mặt nghề này xoay ra nghề buôn, chỗ này khó làm, ăn, họ đi dấn đi chỗ khác thì không kiếm được những người thiên trí, phi cái nghề cổ của họ thì họ không biết xoay ra nghề gì, thành ra vô nghề, đã vô nghề thì lấy gì phụng dưỡng cha mẹ, nuôi nấng vợ con, đóng góp với dân làng, sự thế cũng nhà nước.

Thành thử bao nhiêu nghĩa-vụ bổn

phận của họ đều không được hoàn-toàn mà đành bỏ-khiêm khuyết; tha họ người ta. Than ôi, vạn tội bất như bán, bắt ép đi họ phải sinh lòng làm cầu ân vụng, tuy họ vẫn biết trái phép phạm luật mà cũng cứ nhắm mắt làm liều, may ra thì ăn tiêu, chẳng may thì phải tù phải tội, nhà ngục-thả.

Hà bao nhiêu những tội vật đã kể về phía công không còn lời trôi phiên nữa nữa. Ấy cái câu « làm cũng tội, mà không làm cũng tội » là tội thế; còn cái « ăn cũng chết mà không ăn cũng chết » thì hay hơn, rái miệng những người trong thì họ cũng từng biết trong tôn-giáo, không dám làm trái vợ, đạo trời, họ tin rằng chết xuống âm-phủ, phải ngồi bàn tròn, ngất vì nỗi thế cùng cực tận, gặp phải khi vận-tung hội đen, trong lưng chàng sản đống lửa, họ không một năm, họ tính ngay cần đối họ bắt quả xin cho có mà ăn xai, chẳng còn đôi đến lương-tâm nhân-dao, miễn là có gạo thì thôi, chẳng sợ tội trời cũng không e phép luật; thậm chí mấy năm nay đến chùa miếu có tiếng là oai linh mà quốc-dân ta vẫn tin người sung bái tế cầu cho quốc thái dân an, thế mà thành thổnng cũng có uoi xảy ra mà mồm miệng; xem thế thì biết rằng trộm cắp bây giờ hơn ngày xưa nhiều lắm.

(Còn nữa) NGUYỄN-CÔNG-KHÉ. T. B. T. V.

Thê-thảo

Hoa-lang đầu cầu cùng hội Saigon (Match de Foot-ball, association) « Ho londe contre Saigon Sport ».

Chiều ngày thứ tư 16 Fèvrier có một cuộc đấu cầu ấy.

Ban tàu Hoa-lang « Alderamin » có lẽ hơi lỏng cấu, nên nhơn điệp ghé lại Saigon, hội Saigon mới giao-cầu chơi; Thiên hạ tụ đến sân đường Lareynière rất đông. Nếu nhâm bữa chũa nhựt thì càng nhiều hơn nữa. Năm giờ 15 thì khởi sự giao-cầu.

M. Beauvoir làm giám- thị (arbitre). Cuộc đấu cầu này chẳng có mấy chi tuyệt-diệu. Chẳng phải phe Hoa-lang thiếu cái sơ-nghệ nhưng vì ở dưới Tàu, vực biển gần, tháng chẳng có thao luyện thường, và là nhiều người thiếu giày đá cầu nên vô mỗi lúc nhieu.

Phe Saigon-Sport dùng điệp ấy mà bắt lấy trái cầu lần lược qua sân sân sang luồn luôn. Bấy cuộc rồi Saigon-Sport thắng được sáu goal, còn Hoa-lang rặng nước mà không được, song khi-lực chẳng đáng kể, còn Saigon-Sport thì không nao-núng chút gì.

Có nhiều lúc rất vui hay. Thiên hạ vô tay khen cái tài-tinh của người Hoa-lang chạy giữa (avant centre). Người ấy rất le làng, gan dõm ghê phen một mình giật trái cầu lừa gần bia (goal) Saigon-sport.

TRƯỜNG-XUÂN

LÝ-HỮU-DU

35, 26 et 27 Quai Piquet (Phnom-Penh)

GIÁ BÁN SỈ

Table with 2 columns: Description and Price. Items include 'Giấy viết thư', 'Giấy viết thư', 'Bao thư vàng', 'Bưu-trang để lót vào đôi', 'Cartes postales', 'Nghi viết', 'Khẩu bảo', 'Cáp bằng', 'Cáp bằng'.

Banque Industrielle DE CHINE

TRUNG HOA CÔNG NGHỆ NGÂN HÀNG. Hội biệt danh vốn 1.500 muôn.

Table with 2 columns: Description and Amount. Items include 'Lập bản', 'Hiện tại', 'Chi phí dự phòng', 'Ngày 31 Decembre 1920', 'Đóng lý hội', 'BETHIELOS'.

Phòng sự tại Paris đường Saint Lazarre 4.

Chi nhánh tại Bắc-kinh (Pekin).

Chi thứ: ĐÔNG-PHÁP, Saigon, Haiphong, Hanoi, Phnom-penh.

TRUNG HÒA - Shanghai, Tientsien, Hong-kong, Canton, Hankow, Fouchou, Swatow, Tsingtao, Yunnanou.

ĐÔNG-ĐÁU - Moukden, Hải-sơn-huy, (Viadivostock, Straits Singapore, Batavia, AN-CHÀU - London, Anvers, Lyon, Marseille, Bordeaux, Dunkerque, Le Havre.

ÉTATS UNIS - New-york, Nhật-bản, Yokohama.

THỜI-TH. - Hội muốn giúp sức cho nhà buôn nhà công nghệ bản bộ, cho nên lấy kỳ có buôn bán trong hoàn cầu đều mời xé đồ thông tin của hội.

Chi thứ tại Saigon, tại số đường Belgique số 8, 9 và đường D'Arrols số 2.

Lành làm hội, thay công việc của ngân hàng. Có gọi tên của hội (Banque Industrielle de Chine) cho 2 phần, một phần theo pháp luật, một phần theo pháp luật của nước ngoài.

Còn một phần theo pháp luật của nước ngoài, hoặc theo pháp luật của một nước nào.

Điệp của hội, thay công việc của ngân hàng hoặc ngân hàng đồng, thay công việc của ngân hàng.

Việc của hội, thay công việc của ngân hàng hoặc ngân hàng, thay công việc của ngân hàng.

Về thương mại bản cầu liên góp liên, hay là liên tục liên, Hội cũng làm như.

Bản buôn về ngoại quốc, hàng chờ rời đó là, trong mấy xú thì Hội cũng giúp tiền cho (raies), hoặc sang chú hoặc chú, dùng điện tín, thay công việc của ngân hàng.

Còn một phần theo pháp luật của nước ngoài, hoặc theo pháp luật của một nước nào.

Đóng lý Saigon. LARSEIGNE.

PHẢI HÚT THUỐC IMPERIALES

A. COURTINAT & Cie - SAIGON -

Qua hiệp sau, phe Hoa-lang rắng sức bình sanh mà gở thua; song chẳng có thành hiệu gì cả. Phần một mỗi, phần thấy Saigon-Sport tài qua thêtrùng chỉ nên không lo chống ngấn nữa. Chính đ phe Saigon Sport cố đá cầu cầm chừng mà chơi cho tới giờ.

Một người đi coi

Lời cảm ơn

Chúng tôi có lời cảm tạ các cụ, các quan, các ông, các bà đã có lòng qui hóa giới thơ chia buồn đem đò phùng viên cùng đưa đám thân-phủ chúng tôi.

M. Trần-hữu-Như, 81 tuổi
Cựu Hương-hào/Ba-phước.
Ngày mồng sáu tháng giêng Annam năm Tân-đậu, nhằm ngày 13 février 1921 vửa rồi.

Trong khi tang-gia bởi rồi có đếu gì sơ suất xin các ngài bỏ quá đi cho.

Có-từ Trần-hữu-Phước
hữu Đức
hữu Đạo
hữu-Nghĩa
Đông gia-quyền bái tạ.

Đám táng M. Cang

Buổi sáng 19 Février, tại đường Bourdais, thiên-hạ rất đông, chen chơn không lọt. Ấy là những thân bằng có hữu xóm đưa linh cửu M. Cang về Phủ-nhượng đó. Bây giờ rươi động quan; bây giờ bà kuộc lên đàng, Madame Cang rình quan thì, sau có hàng các cô và quan hàm chức sắc các tỉ các số theo đưa rất đông đảo. Không thể kể ra cho trọn; một lời để ghi đám táng M. Cang rất ấm

âm, thì đủ biết qui trọng dương nào. Quan tài đi Bourdais-Hamelin qua bờ; tách đàng trước ga xe lửa Saigon-Myho tới Chemin-des-Dames (Boresse), vòng qua Espagne, ngừng trước nhà cũ, giây phút bất đàng Espagne thàng tới trước Xã-tây, Catinat, Paul Blanchy mà đi Phủ-nhượng.

Bỏ-báo tái chức cho linh hồn M. Cang và phần ưu cùng Mme. Vre Cang và hữu quyến.

L. T. T. V.

HƯƠNG TRUYỀN

(Echos)

Tin đồn

Người ta đồn vang lên rằng có một Bà-dâm và một đứa con-trai bốn tuổi tự bên Pháp qua Annam đến đất Tourane có tìm cho rá mắt chồng là một người Annam quê ở Tam-kỳ, nguyên năm trước qua tòng-chính bên Pháp đã cùng Bà-dâm ấy kết duyên đã có một đứa con-trai. Khi mãn hạn ông chồng về được vài ba tháng thì Bà-dâm vì tình duyên ăn ai nặng nề nên chẳng quản nguy nan ngăn trở có hết sức qua nước ngoài, mà cho gặp phu-quần. Khá khen thay!!! Ma luận cho kỹ cái duyên nợ của loài người nước nào cũng vậy, tưởng ai cũng vậy chẳng ai mà khác ai, nhưng mình thấy Bà-dâm, mà phải rõ biết là Bà-dâm nước nào, vì bởi nước mà có kinh thành to tác, thì các nước lân cận qua ngợ làm ăn, cho nên như bên Mậu-quốc, thường hay có nhiều Bà-dâm (phanho, Italie hay là Bà-dâm Đức lai-cảng vẫn vẫn.

Muôn bán

Một số ruộng khản 120 mẫu tây, mà có 30 mẫu trồng cao su có trâu bò đủ, tọa lạc tại khúc đường Phan-thiết-Djiring gần ga đường ngàn thước.

Ai muốn mua, xin hỏi bốn-quần.

L. T. T. V.

Entrepôt de Cholón

IMPORTATION - COMMISSION

71. B. Tông-độc-Phuong

BÁN SỈ

BÁN LẺ

Vải lụa.

Đồ hộp - Rượu chác, - Rượu ngou - Sữa NESTLÉ - Cham pagne - DELBECK Cognac
RENAULT - Cognac CROIZET (cũ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris

Dầu thơm Coty - Du, N n, Giay - Chémis - Bóp da - Dao bàn - Đồ hút - Hồ chưng phòng khà h

Hàng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hữu làm bên phương Tây và các xứ la theo ý chữ vị đặt.

Giấy thép đề tặc: Paulhien-Cholon
Giấy thép nói: 667.

Le Directeur: PAUL HIÉU
Officier d'Artillerie Coloniale démissionné
Croix de Guerre

Ở Bộ-hành

TÂY-NINH - TRĂNG-BÀNG

Như mây ông mây bà muốn mới khi lên đường, mà đặng toàn hảo về sự, đã yên tâm mà lại mau mắn thì nên dùng « Camiou hiệu Unico », là một thứ xe sẽ làm cho máy ông mây bà đặng như ý nguyện và đi đến nơi về đến chốn chẳng hề sai chầy.

Giá đi từ Saigon tới Tâyninh 1 \$40
Còn Saigon tới Trăngbàng 0 \$0
Từ Trăngbàng tới Tâyninh 0 \$0

Như tới chỗ đã định trên đây rồi, mà muốn chạy thêm một, hai khúc đường, thì cứ mỗi ngày (thuở phụ thêm 0 \$05) mà thôi.

Xin các ông các bà chiều cho.

Nhà hàng tại Cap-Saint-Jacques

HOTEL DE LA PLAGES

Hôm trước Madame Dugnot làm chủ nay ông Cancellieri, kế nghiệp.

Thăm rượu tôi có phòng ở, nhà bếp tinh khiết làm và có nhà để xe hơi rộng rãi, cho mượn tay ngày giờ nhiều ít mà định giá nhẹ nhàng. Riêng ai muốn mượn ở lâu ngày, thì cái giá riêng lại còn nghị luận lại nữa. Và lại những đồ thực-phẩm về hải-vị rất nhiều, thật là phương-ước làm, xin chú-tên chiều cho.

Mỗi ngày thứ năm và chúa nhật thì có Soupe Corse và rượu Corse.

Chữ-nghen cần khải.

No 136) FÉVRIER LE 21 FÉVRIER 1921

ROMAN

OAN KIA THEO MÃI

BẢ MƯƠI HAI ĐÊM

HỒ-CÂN-H-THIÊN tự thuật

Đêm thứ hai mươi bốn

« Một đêm kia, có báo cháu bồng quở ra vản rồi nhấc ghế ngồi dựa đây mà may vớ đó. Có thì may áo, cháu may quần; ấy là áo xuyên này, quần lãnh này và có cũng ngồi giữa bộ vản này, day mặt ra sông, trong thì tọa đàng lò, ngoài thì văng trắng rạng. Chẳng biết gương còn nhớ cho chàng? Chớ khi ấy vừa quá tám giờ, gương dự tiệp trở về bước vào, mặt đỏ như hoa vớng, hơi nóng nực mũi; Gương thò vào phòng thay đồ mà rớt trở ra, gương lại đầu vản trong, leo lên nằm, đầu thì gối về có mà trở ra, mặt thì trông vào, còn hai chơn thì chỏi vách. Cặp lúc giờ đưa trăng hiu hắt; văng xa-xa động con đò đeo-dắt hát lẳng lơ; gần bên đàng, khách phong tinh lại lại qua qua, anh-ấn đap - đim cười nói vui say dưới nguyệt. Thật là cảnh vui thú biết bao, mà kẻ xiết, người mà có chút tư niệm trong lòng, lẽ nào không biết tức ngộ thường trăng; bởi vậy cháu ngồi hăm-thỉnh, chẳng nói chẳng rằng, tay thì lần

đàng-kim mà mắt không xem mỗi chi-cứ từ một liếc. Ấy-Hằng thấp-hoáng. Tai chẳng vì tôi đôi đàng chuyên vãng, song cũng nghe. Gương thường hay ngáp vản ngáp lại, bồng khuya, càng thêm ruy, càng say, hôn theo gió theo mây, xát còu day còu động. Tuy vậy mà cũng mê-mẩn như người trong mộng, còn quăng chi tới bóng trắng-thanh; gương

mé giẻ rồi, có cháu ngồi lẳng lẳng làm thioch, có ngắm-nghe sự tình cháu giữ việc mình đầu gối. Gương nằm ngủ eang mê càng say, tay yếm điểm tiếng lại càng ta, gió xao xao khi tôi khi mờ, cháu ngồi đây thêm ngợ thêm chán.

« Bỗng nhiên, nghe gương mở miệng như giận, hỏi vậy chớ: « Ông này sao còn nhàu kêu oan; thơ Chấn, làm gì mà rõ ràng, chữ Trần-thị tin nhàn còn hiếp Sao lại dám bày đều nhiên chuyện này Hai-Châu nang tiếng chịu lời. »

« Có nghe qua ruột rồi bởi bởi, ... kờ, chim nơi bề khô đang chơ-ơ, mặt nước. Trơ mắt ngó miệng không mở được, ngồi nhìn nhau như hỏi lấy nhau: « Hỡi chớ ai một thời hồi nào, bồng chàng, mlah bưng kim có sao lại hỏi? Đền leo lát thấy mặt có phát sự, nên mà cháu chẳng biết trước là có, hoặc cũng rằng cháu ngồi may với cô, thầy vậy đây cháu ngợ mặt ma, bởi vậy cháu ngồi ngó có một hồi, cả hòa mlah cháu mọc

« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »
« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »

« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »
« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »

« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »
« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »

ai một thời chi đầu. » Có hai nghe mây lời cháu giải phân, ngồi làm thỉnh giây phút rồi thàn-ngâm vạt đầu mà tiếp hồi rằng: « Nếu vậy có cháu mình phải toan kế nào giữ nhem? Hồi rồi lại nói: « U mà thứ chiêm bao mộng mị có thiet vào đầu mà lo, miệng cháu giữ chặm một lòng với cô thì vô hại. Gương, khi tỉnh giấc có nhớ mà hỏi cháu cứ việc chỏi như cô, như cháu chịu vậy, sẵn đây, có cho một chiếc đồng mã đeo, và quần áo này mà bán. » Cháu liếc chịu.

Tức thì có cháu chấp đồng ra cho, rồi trở lên ngồi mai, mắt nhắm thướt tác vửa để cháu bán. Ấy cũng gương ngó mở mắt ra một lát thấy cháu, tay cháu đó.

« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »
« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »

« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »
« Ông này sao còn nhàu kêu oan, ... »

(Sau sẽ tiếp theo). L. H. MUC.

PHAN-HAM
 Thương hiệu ngựa Song mã và Đò-mã
 Khêu-chàng, Khêu-đỏ
 Hanoi - 5, Rue Jais Forey, 5 - Hanoi

Chúng tôi kính trình chư Quý-khách biết rằng : Bồn-Hiến làm các thứ Yên-ngựa, đò, Song-mã, Đò-mã, Rương Va-li và các thứ đồ dùng đi đường làm bằng da bên Tây da Hongkong thật tốt. Làm rất kỹ-lưỡng giá bán phải chăng. Các Quý-khách có lòng chiều chuộng dùng thứ gì, hay kiểu mẫu nào xin gửi thư cho Bồn-Hiến, Bồn-Hiến xin tận kỳ tâm-lực làm được như ý của Quý-khách sử dụng. Nếu mua nhiều nhiều thì Bồn-Hiến sẽ tính giá riêng.

Mi muốn mua sớ (en gros) các hàng lụa Bắc-kỳ (Soieries du Tonkin) ??

Đầu : Bông rộng tròn, bông lình hẹp, địa minh bằng, minh quýt, minh bông lình bà, bông tiêu, bông hơi mè, lụa lình, xỉn bông 7 chỉ sa, trong sa, sa, sa các thứ, nhiều minh gò, v.v màu mèng, bông phần (sa chydien, trắng và màu hơi gò đủ mọi kiểu...

Nếu viết thư tức thì cho tiệm Maison Tonkinoise « LÔNG THINH », & các địa chỉ Soie Hanoi mà mua.
 Nếu sớ buôn bán thiệt thà, và đã tính giá riêng rất hạ cho mấy nhà buôn sớ cũng kiếm lời nhiều.

Viết thư lấy sớ (échantillons) cũng được, hay là muốn cho khỏi một ngày giờ, viết thư recommandée luôn lấy hàng cũng vậy, vì đã có giá riêng cho các bạn hàng clients chẳng hề tính mức hao giờ.

Đối centres remboursements, song nếu gửi một phần tiền trước hay là gửi số tiền trước được trừ 2% vì cái phần tiền đã trả trước đó. (Toute avance de fond aura droit à une remise de 2%.)

MỘT TẤT QUANG-AM MỘT ĐIỂM VÀNG

Người văn minh chừng nào thì ngày giờ càng quý báu chừng nấy, cho nên câu tục ngữ Langsa rằng: « Le temps, c'est de l'argent » (Một tất quang am một điểm vàng). Đời thế mà nước văn minh nào bây giờ đều lập ra xưởng đóng tàu, xe lửa, xe hơi, tàu bay, xe máy đập v.v. được để thâu bớt đường giải và ngày giờ không trễ nãi. Đường ấy thì dù rõ cái ngày giờ của người văn minh quý báu là đường nào. Đời vậy cho nên người làm việc lớn lao ra ngoài thì dùng tàu, xe lửa, xe hơi, còn người làm việc trong kinh thành, quán, huyện, thì thường hay dùng xe máy đập của hãng CAFFORT ở Saigon rue Garin số nhà 38, thật là một hiệu xe đã có ở khắp nơi mà lại tốt đẹp và bền, không có hiệu xe nào bì kịp.

Hãng CAFFORT có bán hai hiệu xe máy đập hiệu **ALCYON** và **HERCULE**. Hai hiệu này đều rộng hiệu Langsa, đặc biệt mà lại lâu hư và giá lại rẻ: như hiệu **HERCULE** thì từ 80\$, sắp lên, còn như muốn mua tốt hạng nhất có đồ phụ tùng, xin mời đến tận hàng mà thương nghị.

1 Seul CACHET

CALME Soda QUERIT

LES MAUX DE TÊTE
 EN GÉNÉRAL TOUTES NEURALGIES

ADRESSE TELEGR.
HONG-BENG
 SAIGON

BOITE POSTALE N° 80
 Le Seul Directeur
 YEUNG KAI FOU

Le Directeur-Gérant
LIM HONG-BENG
 N° 47, 49, 51 et 53, Rue d'Ormay

LIM HONG BENG & Co
 SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ GIÁ NƠI HƠN NƠI KHÁC.

Đôi heo mới (Jambon Australe) hiệu «Cavanna Ham» mùi thơm và ngon hơn thứ khác.
 Bơ «Bourbe Australe» hiệu «Parites» hoặc ăn bánh mì hoặc nấu đồ ăn đều được cả.
 Rượu mạnh cũ hiệu Ch. Joubert & Co Cognac có tuổi 18 năm và thứ 35 năm. Rượu chất trắng và rượu chất đỏ (Médoo) bên Bordeaux gọi qua. Rượu chất đỏ thứ cũ, năm 1906 và năm 1911 hiệu Chamberlin.
 La-Volcan «Bière noire» hiệu The Dog's Head Siam uống bổ huyết.
 Nước uống hiệu «Jaan» có thứ ngọt và thứ lạt (Goda) uống mau tiêu hóa. Thuốc điều hiệu «The Dreamers» mỗi gói 20 điều bất không khô cổ và mất thơm tho.
 Cigares Manila: Reina Victoria, Londres, Americanos và Epicares.
 Đồ hộp trái cây và đồ mứt (Confitures) của Huế-kỳ đủ các hiệu.
 Dây trần đúng cho các nhà máy xay lúa và đấu sơn trắng hiệu Huế-kỳ.
 Những đồ kể trên tất cả thì có một mình hãng này làm **Hai-Lê** một ông-Pông mà thôi.
Hãy đến viếng hãng này hoặc là viết thư hỏi thăm giá.

HANG ANNAM XUẤT CẢNG - NHẬP CẢNG - DAILY HANG ANNAM

LIEN-THANH

Từ Bồn cũ: 932003
 Đông-Pháp sản vật có phần hữu hạng Công-ly

Tên nhánh	Daily
Ban-thiết	Ba-liêu
Ban-ine	Baixau
Ban-ri	Bentre
Ban-fo	Sadec Caolanh
	Tapan
	Travinh
Kho trữ	
HANHOAI 2	

Nước Mắm rất ngon và bổ dưỡng
 Làm bằng cá tươi và muối biển, có giấm ngâm tại phòng riêng của Bồn Công-ly tại KHANH-HOAI II
 Đủ các thứ hàng và đồ chế tạo Bắc-kỳ và Trung-kỳ

Giá thật rẻ
 Hàng thật tốt

Gửi Centre Remboursement
 đi Lạc-Tinh.
 Xin viết thư cho MỐI-CÁI ở Cholon
 Quay Testard 58 1, 2, 3.

Gửi Giấy thép: **LIEN-THANH CHOLON.**
 Giấy thép nơi: **726.**

BÁN SỈ

CANOT HOI

Đồ chuyên mua lẹ, Ông Charles BARDON

Đồ tuần du diên địa

MỘT CÁI KIỂU THẺ LOẠI « POPULAIRE », KÉP LẠC, CHASSEUR S6 628

Chắc chắn
 đóng kỹ càng
 giáng đẹp)

giá **1.500\$**
 sắp lên

Khoái huyệt
 lạ-làng sạch sẽ
 Giá rẻ

